

Perustuslakivaliokunta

LAUSUNTO

pev@eduskunta.fi

22.1.2015

Dnro 50/2015

HE 264/2014 vp, hallituksen esitys eduskunnalle itsenäisten maiden alkuperäis- ja heimokansoja koskevan yleissopimuksen hyväksymisestä sekä laeiksi yleissopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja Metsähallituksesta annetun lain muuttamisesta

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle il0:n yleissopimuksen nro 169 hyväksymisestä

Suomessa poronhoitoa säätelee poronhoitolaki (848/1990) ja poronhoitoa on harjoitettu toista sataa vuotta poronhoitolain mukaisesti paliskuntajärjestelmän kautta. Suomessa on 54 paliskuntaa ja saamelaiden kotiseutualueeseen niistä kuuluu 13 pohjoisinta.

Jokainen paliskunta on itsenäinen hallinnollinen yksikkö, joka vastaa poronhoidosta alueellaan. Kaikki paliskunnat omaavat hyvin pitkän historian ja vahvan kulttuurisen elämäntavan sekä omanlaisensa historian ja kulttuuristen tapojen kautta muotoutuneet poronhoitotavat ja poronhoitokulttuurin. Kunkin paliskunnan muodostavat kyseisellä alueella poronhoitoa harjoittavat poronomistajat.

Valtaosa kaikista poronhoitoa harjoittavista ihmisistä asuu esi-isiensä mailla tai ainakin osalla siitä, polveutuu mailla alun perin asuneesta väestöstä, harjoittaa edelleen alueensa poronhoitoyhteisön kulttuuria ja sen ilmenemismuotoja jotka eroavat selkeästi alueen muun väestön harjoittamasta elämäntavasta, käyttää poronhoidon erityistä sanastoa sekä asuu tietyssä rajatussa osassa maata ja omaa erityisoikeuksia suhteessa asuttamaansa ja käyttämäänsä maa-alueeseen.

Kansainvälisen työimiston virallisen lausunnon mukaan perusedellytyksenä määriteltäessä yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluvia heimokansoja on, että kansa määrittää itsensä heimokansaksi. Itse-identifikaatio on heimoyhteisön etuoikeus. Yleissopimukseen sitoutuneen valtion on näin Ollen sovellettava yleissopimusta 1 artiklan 1 kohdan a alakohdassa mainitut edellytykset täyttävään heimoyhteisöön siitä hetkestä, kun yhteisö on määrittänyt itsensä heimokansaksi.

Paliskuntain yhdistys toteaa, että Suomen poronhoitoalueella toimivista paliskunnista ja poronhoitajista valtaosa täyttää yleissopimuksen 1 artiklan 1 kohdan a alakohdan objektiiviset kriteerit.

PALISKUNTAIN YHDISTYS

Anne Ollila
toiminnanjohtaja

ao